

عنوان مقاله:

پرده های ابهام در لایه های معنایی مقالات شمس

محل انتشار:

مجله نثر پژوهی ادب فارسی، دوره 24، شماره 49 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

حمید طاهری - دانشیار دانشگاه بین المللی امام خمینی

مریم ایران دوست - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی

خلاصه مقاله:

از آن جا که زبان عرفان تجربه های شهودی و دریافت های آن سری عارفان را در خود پیچیده واز ابزارها وشگردهای متنوع ومتلونی برای محسوس وملموس ساختن آن ها به کار می گیرد واز سویی نیز زبانی معناگراست، عمدتا لایه های معنایی چندگانه ای را دربر دارد واغلب با تاویل وتفسیرهای مختلفی همراه است. تلاش عارف برای استفاده بهینه از یک روساخت برای بیان چند ژرف ساخت، از علل دیگر تاویل پذیری ومهمتر از همه ابهام و ابهام معنایی متون عرفانی است و عارفان بر این عقیده اندکه زبان معمول آدمی توانایی انتقال تجربه های عرفانی را ندارد، این مساله موجب چندمعنایی و مبهم شدن هر چه بیشتر متون عرفانی شده است. در میان بزرگان ادب ایرانی، چهره شمس همواره در هاله ای از ابهام نهان گشته است و یکی از علل این را می توان زبان مبهم وی در مقالات شمس دانست. مقالات شمس سرشار از ابهام و هنجارگریزی های زبانی است که درک و فهم معنا را به پرده تعویق وتاخیر وگاه عدم دریافت درست می کشد. در این پژوهش به بررسی این عوامل -که کلید ورود به جهان شمس و بتبع آن راهی به جهان مولوی است- خواهیم پرداخت و به رفع ابهام وگشایش سطوح معنایی در برخی از گزاره های مقالات شمس در شش مفهوم بلند عرفانی می پردازیم و نشان خواهیم داد ابهام در مقالات شمس علاوه بر آن که از ویژگی های زبان عرفانی است، برآمده از تجربیات عرفانی خاص شمس و نگرش او به زبان نیز هست.

کلمات کلیدی:

مقالات شمس، ابهام، زبان عرفان، معنا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1369222>

